

Datum: 2018-12-07
Handläggare: Sture Alexandersson
Direktnr:
Diariernr: 2018.037 MN

Miljöskyddsnämnden

Upphävande av beslut MN § 23, 2006 (MR 2018-2452)

Ärendebeskrivning

Miljöskyddsnämnden beslutade år 2006 om riktlinjer för yttranden till dåvarande plan & Bygg/Byggnadsnämnden i samband med ny- och ombyggnation av bostadshus. Riktlinjerna som rör bl.a. enskilda avlopp, buller och elektromagnetiska fält, är föråldrade och är irrelevanta i många stycken och därför behöver beslutet upphävas.

Beredning

Miljöskyddsnämndens beslut MN § 23 med rubriken *Riktlinjer för yttrande till Plan & Bygg som avges i samband med ny- och ombyggnation av bostadshus*, gäller riktlinjer för yttranden till Samhällsbyggnadsnämnden vid ny-, om- och tillbyggnadsärenden. Riktlinjerna rör följande områden:

- Avlopp
- Trafikbuller och vibrationer
- Kraftledning
- Miljöstörande verksamhet i allmänhet
- Buller från industrier
- Befintliga verksamheter som kan orsaka olägenheter i form av buller, lukt, skadedjur, allergener mm (Hästhållning och Annan djurhållning).

Miljöskyddskontorets synpunkter

Inledningsvis ges här en kort resumé över de tillfällen som miljöskyddskontoret får anledning att ge synpunkter i samband med ny- och ombyggnation av bostadshus:

Samhällsbyggnadskontoret skickar veckovis en lista på aktuella lovärenden, t ex ansökan om brandfarlig vara eller mark- eller bygglov, till miljöskyddskontoret. Miljöskyddskontoret granskar denna lista och meddelar Samhällsbyggnadskontoret om uppgifter som kan vara av betydelse vid prövningsprocessen. Om det finns ärenden som påverkar en verksamhet där miljöskyddskontoret bedriver tillsyn eller har annan viktig betydelse begär miljöskyddskontoret en remiss. Miljöskyddsnämnden meddelar därefter via ett delegationsärende ett yttrande till Samhällsbyggnadsnämnden.

I detaljplanearbetet ingår miljöskyddskontoret i en arbetsgrupp. Miljöskyddskontoret informerar Miljöskyddsnämnden i ett tidigt skede om förslag till ny detaljplan. Om miljöskyddskontoret inte är överens med samhällsbyggnadskontoret om detaljer som berör Miljöskyddsnämndens tillsyns- och prövningsansvar föreslår miljöskyddskontoret att Miljöskyddsnämnden yttrar sig i ärendet.

Riktlinjerna i Miljöskydds nämndens beslut är i många stycken föråldrad och irrelevant. Nedan anges skäl till miljöskyddskontorets ståndpunkt:

Avlopp

Miljöskyddsnämnden har beslutat om riktlinjer för enskilda avloppsanläggningar. Riktlinjerna som är reviderade senast år 2017 (MN § 25) tillämpas av miljöskyddskontoret till skillnad mot riktlinjerna i beslut MN § 23 år 2006. Riktlinjerna i MN § 23 år 2006 är irrelevanta i detta sammanhang t ex att i Lövhult "inte tillåta nya avloppsanläggningar om sökanden inte kan visa på nollutsläpp till yt- eller grundvatten".

Trafikbuller och vibrationer

När det gäller riktvärden från trafikbuller är situationen idag något komplex. Regeringen har beslutat om en förordning om trafikbuller vid byggande av bostäder. Här anges bullernivåer från väg- och spårtrafik som inte bör överskridas, exempelvis 60 dBA ekvivalent buller vid fasad på en bostad mer än 35 m². Förordningen ska tillämpas vid upprättande av detaljplaner men även vid ansökan om bygglov eller förhandsbesked om bostaden ska byggas i en befintlig detaljplan och det saknas bullerbestämmelser i planen eller om den sökta bostaden ligger utanför detaljplanerat område.

De riktvärden för vibrationer som angivits i beslut MN § 23 år 2006 är hämtade från Naturvårdsverkets och dåvarande Banverkets publikation Buller och Vibrationer från spårbunden linjetrafik. Riktvärdet är ett planeringsmål som långsiktigt bör eftersträvas för att klara en god miljö kvalitet vid bostäder och vårdlokaler. Publikationen tar även upp åtgärdsnivåer vid nybyggnad och väsentlig ombyggnad av bana samt befintlig miljö. Åtgärdsnivåerna är satta i två kategorier, Övervägande av åtgärd samt Högsta acceptabla värden.

Att åtgärda vibrationer är oftast kostnadskrävande. En "vanlig" åtgärd av Trafikverket är att lösa in en fastighet vid väsentlig ombyggnad av bana om riktvärdet överskrider Högsta acceptabla värde (1,0 mm/s).

Kraftledning

Alingsås miljömål 2011-2019 har miljömålen delats in i följande tre huvudområden:

- Rik natur
- Friskt vatten
- Det goda samhället

För området Det goda samhället finns ett Övergripande mål som säger "Den bebyggda miljön ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö också ur ett ekologiskt perspektiv, både utomhus och inomhus". Kopplat till detta övergripande mål fanns ett detaljerat mål 2011-2013 som formulerades "Vid nybyggnation ska riktvärdet 0,2 µT (mikro tesla) för magnetfält klaras". Detta detaljerade miljömål har med andra ord upphört.

De riktvärden som finns idag är Strålsäkerhetsmyndighetens allmänna råd om begränsning av allmänhetens exponering för elektromagnetiska fält, SSMFS 2008:18. Riktvärdena är

frekvensbundna och delas in i Grundläggande begränsningar och Referensvärden. Referensvärden är mätbara storheter som är härledda ur de grundläggande begränsningarna. Magnetfältet för exempelvis 50 Hz (frekvensen i det svenska elnätet) är referensvärdet 100 μ T.

Utöver nämnda riktvärden från magnetfält finns Myndigheternas försiktighetsprincip om lågfrekventa elektriska och magnetiska fält: "Om åtgärder, som generellt minskar exponeringen, kan vidtas till rimliga kostnader och konsekvenser i övrigt bör man sträva efter att reducera fält som avviker starkt från vad som anses som normalt i den aktuella miljön. När det gäller nya elanläggningar och byggnader bör man redan vid planeringen sträva efter att utforma och placera dessa så att exponeringen begränsas".

Miljöstörande verksamhet i allmänhet

Boverkets allmänna råd Bättre plats för arbete, 1995:5 (i beslut MN § 23 år 2006 anges den felaktiga beteckningen 1995:2) anger skyddsavstånd som bör tillämpas vid byggande av bostäder intill miljöstörande verksamheter och viceversa. Publikationen hänvisar till numera upphävda författningar men kan i den mån uppgifterna fortfarande är aktuella och relevanta utgöra ett stöd i det enskilda fallet. Boverket utreder hur publikationen ska ersättas.

Vid ett flertal fall kan man ifrågasätta skyddsavstånden eftersom många verksamheter har generellt förbättrats miljömässigt och nyare utredningar har visat på ett bättre underlag för bedömning av skyddsavstånd.

Buller från industrier

Naturvårdsverkets allmänna råd Externt industribuller SN-AR 1978:5 har upphört. Nu gäller Naturvårdsverkets Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller, Rapport 6538 april 2015

Hästhållning och annan djurhållning

Folkhälsomyndigheten rekommenderar ett skyddsavstånd på 200 meter, främst med tanke på hästallergen, mellan hästverksamheter som stall, hästhagar, paddock och bebyggelse. Detta avstånd ska ses som utgångspunkt för vidare utredning i varje enskilt fall, vid planärenden eller placering av bebyggelse eller hästverksamheter samt vid klagomålsärenden.

Boverket har gett ut Vägledning för planering för och invid djurhållning, rapport 2011:6. I dokumentet nämner verket att avsnittet om djurhållning (9.2) i Bättre plats för arbete har upphävts. Vägledningen innehåller inga skyddsavstånd med skälet att skyddsavstånd är svåra att praktisera i praktiken. I ett ärende rörande klagomål på lukt och flugor har Mark- och miljööverdomstolen i mål 2007-M 8448 avkunnat dom att när en fastighet var belägen i utpräglad landsbygdsmiljö och då störningarna inte var så allvarliga var det ej motiverat att förbjuda hästhållningen. Ett skyddsavstånd om 20 meter föreskrevs dock.

Ekonomisk bedömning

Administrativ tid.

Förslag till beslut

Miljöskyddsnämnden upphäver Miljöskyddsnämndens beslut MN § 23 år 2006. Bedömningar i lovärenden och i plansammanhang från Samhällsbyggnadskontoret ges av miljöskyddskontoret utifrån aktuella riktlinjer, riktvärden, vägledningar och relevanta rättsfall. Ärenden som kräver ett ställningstagande av Miljöskyddsnämnden initieras av Miljöskyddskontoret.

Bilagor: Riktlinjer för yttrande till Plan & Bygg som avges i samband med ny- och ombyggnation av bostadshus, MN § 23 år 2006.
Riktlinjer för enskilda avlopp, senast reviderad 2017-05-11 MN § 25.

Beslutet ska skickas till

Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till.

Anna Ebbesson
Avdelningschef

Peter Porss
Miljöskyddsinspektör